

#EUROPSKA UNIJA UVODI PROTUMJERE#

Kakve bi mogle biti posljedice svjetskog trgovinskog rata izazvanog odlukom američkog predsjednika Donalda Trumpa da uvede carine na uvoz čelike, aluminija i drugih proizvoda?

Zašto svjetski trgovinski rat?

Jednostrana američka odluka o uvođenju carina od 25 posto na uvoz čelika i 10 posto na uvoz aluminija daje pravo američkim trgovinskim partnerima da odgovore na isti način, primjerice žalbama Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO).

Europska unija je već najavila da će "odlučno" reagirati. Europska komisija razmotrit će u srijedu moguće protumjere na američku odluku, u skladu s pravilima WTO-a, rekao je u ponedjeljak glasnogovornik Komisije, najavljujući "brz, čvrst i razmjern" odgovor. Naglasio je kako su protumjere potrebne da bi se zaštitili europski interesi te da cilj "nije eskalacija".

Predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker u petak je rekao da je Trumpova odluka "za žaljenje" i najavio protumjere. "Sad ćemo uvesti carine na motocikle, Harley Davidsons, na traperice, Levisice, na burbon", rekao je, dodavši kako je to "glupo", ali potrebno.

Kina je poručila da će usvojiti "potrebne mjere" kako bi zaštitila svoje izvoznike. Peking je također otvorio protudampinšku istragu o uvozu američkog sirka, a ne isključuje niti da će meta biti i soja iz SAD-a.

Kakav će biti utjecaj na svjetsko gospodarstvo?

Svjetski gospodarski rast temelji se na trgovini. Međunarodni monetarni fond (MMF) više je od puta od dolaska Trumpa na vlast upozorio da protekcionističke tendencije štete globalnom oporavku. Novi predsjednik američkog FED-a Jerome Powell u četvrtak je izrazio rezerviranost glede trgovinskih sankcija. Na saslušanju u Senatu je ocijenio da "carine nisu najbolji pristup" i podsjetio da "općenito" trgovina ima "pozitivan utjecaj" na gospodarstvo.

"Gospodarske posljedice tih carina na makroekonomske uvjete ovisit će najviše o njihovu utjecaju na povjerenje kućanstava i poduzeća", smara Mickey Levy, ekonomist konzultantske kuće Berenberg Capital Marketsa.

Potrošači: dobitnici ili gubitnici?

Carine na uvezene proizvode mogle bi dovesti do povećanja cijena u različitim sektorima. Toyota je upozorila da će, ako više ne bude mogla uvoziti u SAD jeftin čelik kako bi proizvodila automobile u američkim tvornicama, njihova cijena značajno porasti. To bi moglo smanjiti potrošnju i ugroziti američki rast koji tradicionalno vuče potrošnja kućanstava.

Je li to dobro za radna mjesta kako kaže Trump?

"Moramo zaštititi našu zemlju i naše radnike", napisao je Trump u petak na Twitteru opravdavajući uvođenje carina.

No daleko od toga da se svi slažu s argumentom da će uvođenje visokih carina sačuvati radna mjesta ili pogodovati njihovu otvaranju.

Američka udruženja poljoprivrednika od četvrtka izražavaju žaljenje zbog novih Trumpovih protekcionističkih mjera, ističući da u želji da zaštiti proizvođače čelika i aluminija on otvara put protumjerama koje će teško pogoditi druge sektore kao što je poljoprivreda.

Proizvođači žitarica strahuju od carina na njihov izvoz soje u Kinu.

Godine 2002., predsjednik Bush je uveo carine na čelik koje su ostale na snazi 18 mjeseci. U tom razdoblju, gotovo 200.000 američkih radnih mjesta trpjelo je posljedice te protekcionističke mjere, podsjećaju ekonomisti analitičke kuće Oxford Economics u dokumentu objavljenom u petak, koji se temelji na istraživanju provedenom u to vrijeme.

Jesu li ugroženi pregovori o reformi NAFTA-e?

SAD, Kanada i Meksiko vode već više od šest mjeseci teške pregovore o redefiniranju Sjevernoameričkog sporazuma o slobodnoj trgovini (NAFTA). Sporazum, koji je stupio na snagu 1994., Trump je ocijenio "katastrofom" i stalno prijeti da će iz njega izići ako pregovori ne budu rezultirali povoljnijim sporazumom za američka poduzeća i radnike. Sedmi krug pregovora završit će u ponedjeljak u Meksiku. Mnogi stručnjaci upozorili su u petak da bi Trumpove odluke mogle zakomplicirati zadaću pregovarača triju zemalja.

(Hina)

